

Energiateollisuuden huomiot kaasumarkkina-asetuksesta

Yleisiä huomioita:

- Esitys on linjassa Suomen kaasumarkkinauudistuksen (1.1.2020) periaatteiden kanssa
 - Euroopassa keskustelua eriyttämisvaatimuksista, Suomessa asia hoidossa siirtoverkkoyhtiö-tasolla
 - Vetymarkkinalle luodaan maakaasumarkkinaa (soveltuvilta osin) vastaava sääntely
- Suomen kaasusektorin erityispiirteet
 - Jakeluverkkojen pieni koko
 - Pieni käyttöpaikkojen määrä, pieni kotitalouksien määrä
- Esitys on kaasuverkkokeskeinen. Verkon ulkopuolista kaasusektoria ei juuri käsitellä.
 - Suomessa biokaasusektori kehittyy lähinnä kaasuverkon ulkopuolella
 - Maakaasun siirtoverkko tuskin laajenee
 - Vetyverkostoa tullaan rakentamaan

Erityistä huomiota vaativat asiat:

- Vetyseokset (5 %) maakaasuverkossa voivat aiheuttaa investointitarpeita käyttäjille
- Alennus tariffeissa uusiutuvien ja vähähiilisten kaasujen verkkoonsyötölle syöttöpisteissä -75%, mutta -100 % rajapisteissä (terminaalit, yhdysputket kolmansiin maihin) (16. artikla)
- Velvoite kaasun vastakkaisen virtaamisen mahdollistamiseen jakeluverkoista siirtoverkkoon (artikla 18)

Energiateollisuuden huomiot kaasumarkkinadirektiivistä

Erityistä huomiota vaativat asiat:

- Edistää kuluttajan oikeuksia
 - Myyjän vaihto
 - Avoimuus ja syrjimättömyys tariffeissa
 - **Oikeus valita vähäpäästöistä kaasua**
 - **Oikeus osallistua markkinalle tuottajan ja varastonpitäjän roolissa**
 - **Oikeus liittyä ja erota kansalaisten energiayhteisöstä**
- Lähtökohtaisesti samanlaisille asiakkaille samat julkiset tariffit
 - Vetymarkkinoilla 2030 asti mahdollisuus ottaa käyttöön "negotiated third party access" –räätälöity hinnoittelumalli ensimmäisille asiakkaille
- Unionin sisäistä (=sisärajat ylittävää) markkinaa edistetään. 2030 lopussa EU samaa tariffialuetta.
- Maakaasun pitkäaikaiset toimitussopimukset päättyvät vuoden 2049 loppuun. Uusiutuvan ja vähähiilisen kaasun toimitussopimuksia saa tehdä.
- Älymittareita suositellaan vahvasti muttei velvoiteta
 - Jos jäsenvaltio ei velvoita älymittareiden käyttöön, tarvetta ja kustannushyötyä arvioidaan vähintään neljän vuoden välein
 - Asiakkaalla tulee olla mahdollisuus seurata kulutustaan, tai vähintään laskutusperusteita
- *Citizen energy community* uudenlainen toimija, joka voi sekä tuottaa että operoida omaa verkkoaan, eli siirtää kaasua
 - Tulee olla vastaavat velvollisuudet kuin jakeluverkonhaltijoilla